

فهرست

پیشگفتار / ۱

فصل اول: مروری بر مفاهیم، تعاریف و طبقه‌بندی‌ها توسعه و فراتوسعه / ۵

۱. مروری بر مفاهیم و تعاریف / ۷

۱-۱. مفهوم توسعه / ۷

۱-۲. محتوای تاریخی مفهوم توسعه / ۸

۱-۳. تعاریف توسعه / ۱۱

۱-۴. رشد و توسعه / ۲۲

۱-۵. پیشرفت و توسعه / ۲۵

۱-۶. نقش ارزش‌ها در تعریف توسعه / ۲۸

۱-۷. تعریف چند مفهوم مرتبط با توسعه / ۳۲

۲. طبقه‌بندی ادبیات توسعه و فراتوسعه / ۳۳

۲-۱. طبقه‌بندی / ۳۳

۲-۲. انواع طبقه‌بندی / ۳۴

۲-۳. مزایای طبقه‌بندی / ۳۵

۲-۴. مروری بر نظریه‌ها و مدل‌های توسعه / ۳۵

۲-۵. توسعه و مدرنیته / ۵۲

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۵۶

فصل دوم: دیدگاه جامعه‌شناسان کلاسیک و گذار تاریخی جوامع / ۶۱

۱. نظریات جامعه‌شناسان کلاسیک / ۶۱

- ۱-۱. آگوست کنت (۱۸۵۷-۱۷۹۸) / ۶۳
- ۱-۲. کارل مارکس (۱۸۸۳-۱۸۱۸) / ۶۴
- ۱-۳. هربرت اسپنسر (۱۹۰۳-۱۸۲۰) / ۶۷
- ۱-۴. امیل دورکیم (۱۹۱۷-۱۸۵۸) / ۶۸
- ۱-۵. ماکس وبر (۱۹۲۰-۱۸۶۴) / ۶۹
- ۱-۶. فردیناند تونیس (۱۹۳۵) / ۷۰

۲. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۷۱

فصل سوم: دیدگاه نوسازی قدیم / ۷۳

۱. نظریه‌های نوسازی قدیم / ۷۳

- ۱-۱. نظریه‌های نوسازی روانی (روانشناسی اجتماعی) / ۷۸
 - نظریه انگیزه پیشرفت (دیوید مک کله لند ۲- ۱۹۶۱) / ۷۹
 - خصوصیات انسان‌های متجدد (آلکس اینکلس: ۱۹۶۴) / ۷۹
 - مدل اشاعه (اورت راجرز: ۱۹۶۲) / ۸۱
 - نظریه جامعه همدل (دانیل لرنر: ۱۹۶۴) / ۸۵
 - نظریه مدیریت اقتصادی (اورت ای هیگن: ۱۹۷۹) / ۹۰
- ۱-۲. نظریه‌های نوسازی اقتصادی / ۸۹
 - نظریه نوسازی مرحله‌ای (والث ویتمن روستو: ۱۹۶۰) / ۸۹
 - ساخت اجتماعی و رشد اقتصادی (برت هوزلیتز: ۱۹۶۴) / ۹۰
- ۱-۳. نظریه‌های نوسازی جامعه‌شناسی / ۹۲
 - تنوع ساختاری (نیل اسملسر: ۱۹۶۴) / ۹۲
 - حلال عام اجتماعی (مارین لوی: ۱۹۶۷) / ۹۴
- ۱-۴. نظریه‌های نوسازی سیاسی / ۹۶
 - ریشه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی (برینگتن مور ۱۹۶۶) / ۹۶
 - الگوی چهار مرحله‌ای (آبرامو اورگانسکی: ۱۹۶۵) / ۹۷
 - توسعه اقتصادی و دموکراسی (سیمور مارتین لیپست: ۱۹۵۹) / ۹۸

۲. نارسایی‌های نظریات نوسازی قدیم / ۹۹

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۱۰۰

فصل چهارم: دیدگاه نوسازی جدید / ۱۰۱

۱. نظریات نوسازی جدید / ۱۰۱

۱-۱. ریشه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی (برینگتن مور ۱۹۶۶) / ۱۰۵

۱-۲. تبارگرایی در مدیریت (وانگ: ۱۹۸۸) / ۱۰۶

۱-۳. نظریه حصارها (وینستون دیویس: ۱۹۸۷) / ۱۰۸

۱-۴. تجدید حیات اسلامی (علی بنو عزیزی: ۱۹۸۷) / ۱۱۲

۱-۵. عوامل مهم توسعه دموکراسی (ساموئل هانتینگتون: ۱۹۸۴) / ۱۱۴

۱-۶. مدل توسعه پویای آسیای شرقی / ۱۱۸

۲. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۱۲۰

فصل پنجم: دیدگاه ساختارگرایان / ۱۲۱

۱. الگوی ساختارگرایی / ۱۲۲

۱-۱. مکتب اکلا (کمیسیون اقتصادی آمریکای لاتین: ۱۹۴۸) / ۱۲۴

۱-۲. مرکز - پیرامون (جان فریدمن: ۱۹۶۶) / ۱۲۶

۱-۳. ساختار وابسته تجارت خارجی (اسوالدو سونکل: ۱۹۷۲) / ۱۲۸

۱-۴. وابستگی بیرونی (سلسو فورتادو: ۱۹۶۸) / ۱۲۸

۱-۵. تئوری مراحل (فیشتر: ۱۹۳۹ و کلارک: ۱۹۴۰) / ۱۳۰

۱-۶. تئوری‌های چرخه‌ای (مارکوسن: ۱۹۸۵ و والکر: ۱۹۸۹) / ۱۳۱

۱-۷. مارکسیسم و اقتصاد سیاسی رادیکالی (پل باران: ۱۹۸۰) / ۱۳۲

۱-۸. تئوری‌های گذر: (۱۹۹۰) / ۱۳۵

۲. بحث و نتیجه‌گیری / ۱۳۷

فصل ششم: دیدگاه وابستگی / ۱۳۹

۱. مکتب وابستگی / ۱۳۹

- ۱-۱. رویکرد سنتی / ۱۴۳
- ۱-۲. مطالعات اولیه وابستگی / ۱۴۳
 - استعمار (پل باران: ۱۹۵۷) / ۱۴۳
 - بحران بدهی‌ها (مانتلی ریویو: ۱۹۸۰) / ۱۴۸
 - امپریالیسم تولید کارخانه‌ای (مارتین لندسبرگ: ۱۹۷۹) / ۱۴۹
- ۱-۳. مطالعات مرحله تثبیتی / ۱۵۰
 - پذیره‌های اصلی در مرحله تثبیتی وابستگی / ۱۵۱
 - توسعه توسعه‌نیافتگی (آندره گوندر فرانک: ۱۹۶۶) / ۱۵۴
 - انواع امپریالیسم (یوهان گالتونگ: ۱۹۷۱) / ۱۵۹
 - ساختار وابستگی (دوس سانتوس: ۱۹۷۱) / ۱۶۰
 - گذار به سرمایه‌داری پیرامونی (سمیر امین: ۱۹۷۶) / ۱۶۱
- ۱-۴. نقد مطالعات وابستگی / ۱۶۳
۲. نظریات وابستگی جدید / ۱۶۵
 - ۲-۱. تجدیدنظرگرایان / ۱۶۵
 - مدار توسعه وابسته (فرناندو کاردوزو: ۱۹۶۴) / ۱۶۶
 - نظریه وابستگی ساختاری (فرناندو هنریکو کاردوزو و انزو فالتو: ۱۹۷۰) / ۱۶۹
 - الگویی ائتلاف سه‌گانه (پیتر ایوانس: ۱۹۸۳) / ۱۷۰
 - نظریه دولت اقتدارگرای بوروکراتیک (گیلرمو اودانل: ۱۹۶۰) / ۱۷۱
 - مفهوم وابستگی پویا (گلد: ۱۹۸۶) / ۱۷۳
 - وابستگی متقابل نامتقارن یا روابط شمال-جنوب (کارل دویچ) / ۱۷۶
 - ۲-۲. دیدگاه نظام جهانی / ۱۸۹
 - نظریه نظام جهانی (امانوئل والرشتاین: ۱۹۸۰) / ۱۴۰
 - نظریه تقسیم‌کار جدید بین‌المللی (مانوئل کاستلز: ۱۹۹۷) / ۱۴۲
 - امواج بلند استعمار (آلبرت برگسن و رونالدشونبرگ: ۱۹۸۰) / ۱۴۳
 - انتقادات وارده بر دیدگاه نظام جهانی / ۱۴۶

- انتقادات از نظریه وابستگی (با تمرکز بر شورهای اقماری) / ۱۴۷

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۱۸۹

فصل هفتم: دیدگاه تأمین نیازهای اساسی / ۱۹۱

۱. تأمین نیازهای اساسی (بنیاد داگ هامر شولد: ۱۹۷۶) / ۱۹۱

۱-۱. ویژگی‌های راهبرد تأمین نیازهای اساسی / ۱۹۴

۱-۲. شاخص‌سازی برای رویکرد نیازهای اساسی / ۱۹۵

۱-۳. انتقادات / ۱۹۹

۲. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۲۰۰

فصل هشتم: دیدگاه نهادگرایان / ۲۰۱

۱. نهادگرایان / ۲۰۱

۲. مبانی فکری مکتب نهادی / ۲۰۴

۳. نهادگرایی اولیه / ۲۰۸

۴. نهادگرایی جدید / ۲۱۰

۴-۱. طیف ناکارآمدی (گونار میردال: ۱۹۶۰) / ۲۱۲

۴-۲. تأکید نهادی توسعه (داگلاس سی. نورث: ۱۹۹۰) / ۲۱۳

۴-۳. طبقه‌بندی فرایند توسعه (اولیور ای. ویلیامسون: ۲۰۰۹) / ۲۱۸

۴-۴. هزینه‌های معاملاتی (رونالد اچ. کوز: ۱۹۹۱) / ۲۱۹

۵. انتقاد به نهادگرایی / ۲۲۰

۶. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۲۲۱

فصل نهم: دیدگاه نئولیبرالیسم / ۲۲۳

۱. نئولیبرالیسم / ۲۲۳

۲. خاستگاه نئولیبرالیسم امروزی / ۲۲۷

۳. نئولیبرالیسم درونی شده / ۲۲۹

۴. محورهای اصلی نئولیبرالیسم برای توسعه / ۲۳۰

۵. نیروهای پیش برنده نئولیبرالیسم / ۲۳۱

۵-۱. مدل‌های رشد درون‌زا (پل رومر: ۱۹۸۶) / ۲۳۳

۵-۲. سیاست‌های تعدیل اقتصادی (اجماع واشنگتنی: ۱۹۸۹) / ۲۴۱

- حکمرانی خوب / ۲۴۷

- کارکردهای حکمرانی خوب / ۲۵۰

- شاخص‌ها و ویژگی‌های حکمرانی خوب / ۲۵۴

- الگوی سه‌بخشی (باتلر: ۲۰۰۵) / ۲۵۷

۶. انتقادات به نئولیبرال‌ها / ۲۵۹

- نقد از بیرون / ۲۶۱

- بحران در ایجاد الگوهای جایگزین / ۲۶۳

- هژمونی جهانی / ۲۷۱

- بی‌توجهی به عدالت / ۲۷۲

- نقد از درون / ۲۷۳

۷. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۲۷۴

فصل دهم: دیدگاه پایداری / ۲۷۵

۱. توسعه پایدار / ۲۷۵

۲. انواع توسعه پایدار / ۲۷۶

۲-۱. مکتب پایداری ضعیف (سلو: ۱۹۸۶) / ۲۸۳

۲-۲. مکتب پایداری قوی (هیدیگر: ۲۰۰۰) / ۲۸۵

۲-۳. مکتب پایداری انعکاسی (نیلسن: ۲۰۱۰) / ۲۸۵

۲-۴. حکمرانی پایدار / ۲۸۶

۲-۵. حکمرانی ناپایدار / ۲۸۷

۲-۶. اصول حکمرانی پایدار / ۲۸۸

۲-۷. مدل‌های حکمرانی پایدار / ۲۸۸

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۲۹۲

فصل یازدهم: دیدگاه انسانی / ۲۹۳

۱. پارادایم انسانی / ۲۹۳

۱-۱. سرمایه انسانی (تئودور ویلیام شولتز: ۱۹۶۲) / ۲۹۶

۱-۲. ایده توسعه انسانی (محبوب الحق: ۱۹۹۰) / ۲۹۹

۱-۳. تئوری عمومی تغییر (اینگلههارت و ولزل: ۲۰۰۱) / ۳۰۳

۱-۴. قابلیت انسانی (آمارتیا سن: ۱۹۹۴) / ۳۰۳

۲. انتقادات / ۳۰۹

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۳۰۹

فصل دوازدهم: پارادایم اجتماعی / ۳۱۱

۱. پارادایم اجتماعی / ۳۱۱

۲. ویژگی‌های پارادایم اجتماعی / ۳۱۵

۳. سرمایه اجتماعی / ۳۱۶

۴. توسعه اجتماعی (اجلاس کپنهاک: ۱۹۹۵) / ۳۱۸

۵. یکپارچگی نهادی (۱۹۹۳) / ۳۲۷

۶. قابلیت‌های اجتماعی / ۳۲۹

۷. ارزیابی قابلیت اجتماعی (SCA) / ۳۳۰

۸. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۳۳۰

فصل سیزدهم: تجدیدنظرطلبان؛ تحلیلگران توسعه و فراتوسعه / ۳۳۱

۱. تجدیدنظرطلبان / ۳۳۳

۲. تحلیلگران توسعه / ۳۳۴

۱-۲. بافت‌گرایان توسعه / ۳۳۶

۲-۲. اخلاقیون توسعه / ۳۳۷

- فلسفه اخلاق توسعه دیوید آلن کراکر (۲۰۰۲) / ۳۳۹

- فلسفه اخلاق توسعه دنیس گولت (۲۰۰۶) / ۳۴۷

- نظریه توسعه به مثابه تحول جوزف استیگلیتز (۲۰۰۶) / ۳۴۹

۳. نقد به تحلیلگران توسعه / ۳۵۶

۴. فراتوسعه / ۳۶۰

- نقد توسعه: (فرانس فانون: ۱۹۶۱) / ۳۶۳
- هویت (ادوارد سعید: ۱۹۷۸) / ۳۶۵
- گفتمان توسعه (میشل فوکو) / ۳۶۶
- فرا روایت توسعه (ژان لیوتار فرانسوا: ۱۹۷۹) / ۳۶۷
- نقدها بر پست مدرن / ۳۷۵
- مستقلین / ۳۸۱
- مستقلین شریعت‌گرا: پارادایم پیشرفت / ۳۸۳
- تعریف پیشرفت / ۳۸۶
- بوم‌شناسی پیشرفت / ۳۹۲
- اصول شبه پارادایم پیشرفت / ۳۹۳
- توسعه مطلوب (نوبخت: ۱۳۸۹) / ۳۹۷
- خطوط کلی توسعه (امام خمینی (ره): ۱۹۷۹) / ۴۰۰
- پیشرفت (سید علی خامنه‌ای: ۲۰۱۰) / ۴۰۶
- شبکه هستی (عبدالحمید واسطی: ۲۰۰۷) / ۴۱۱
- نقشه راه پیشرفت (کشوری: ۱۳۹۱) / ۴۱۳
- مستقلین معنویت‌گر / ۴۱۴
- معنویت به عنوان نوعی آزادی (مارتا ناسبائوم: ۲۰۰۶) / ۴۱۵
- گفتگوی آزادی‌بخشانه (پائولو فریر: ۱۹۷۰) / ۴۱۶
- رادیکال‌ها / ۴۱۶
- مفهوم توسعه در الگوی مائوئیستی (مائوتسه تونگ: ۱۹۴۹) / ۴۱۶
- نظریه اوجاما (ژولیوس نایرره: ۱۹۶۲) / ۴۱۶

منابع / ۴۱۷